

GEWOON ANDERS

LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

Cohousing in Londen

Samen ecologisch wonen

WoongroepenDag 2015

- Centraal Wonen Delft
- Nieuws/Nieuws
- Oproep bestuur LVCW

colofon

,Gewoon Anders' is het blad van de Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW)

Abonnementen en losse nummers

Zie info achterflap
Voor een proefnummer mail
info@lvcw.nl

Redactieadres

Oosterweg 2 c
1968 KN Heemskerk
Mail: redactiegmail.com

Redactie

Anna Dijkhuis
Heleen Toet
Flip Krabbendam

Foto voorpagina

Iewan Nijmegen
foto: Wen Versteeg

Vormgeving

Co Aaij

Druk

Drukkerij Pasklaar
Sittard

Cohousing in Londen

Het beeld dat bij veel mensen binnen de gemeenschappelijk wonen scene bestaat over Cohousing en verwante woonvormen in het Verenigd Koninkrijk is: In Engeland is niet veel gaande op dat gebied.

Dit beeld lijkt nog aardig te kloppen, maar er komt verandering in. Er is zelfs sprake van duidelijke groei, zowel van meergeneratie- als ouderenprojecten.

Dat vertelde Melissa Fernandez, die in Londen woont en werkt bij de London School of Economics. Zij doet onderzoek naar alternatieve woonvormen, met nadruk op Cohousing. Omdat Amerika en Nederland (nog altijd!) als 'leading countries' worden beschouwd ging Melissa op onderzoek uit en zo kwam ze ook bij Centraal Wonen terecht.

Zij wilde hier gesprekken voeren met bewoners van bestaande groepen en met a.s. bewoners van initiatiefgroepen. Ook met professionals, politici en vertegenwoordigers van de op energiegebruik, milieu en wonen georiënteerde beweging.

Via de LVCW kwam Melissa in contact met de redactie van GA en enkele weken geleden was zij, met Lidewij Tummers, op bezoek in Centraal Wonen Delft, de woonstek van GA redactielid Flip Krabbendam. Zij wilden het project bekijken, aansluitend daaraan wilde Melissa ervaringen van en met Centraalwoners uitwisselen. Haar onderzoeksopdracht is: zoveel mogelijk leren van ervaringen in 'leading countries'; speciaal aandachtspunt is de rol die diverse begeleiders van initiatiefgroepen spelen en wat die inhoudt.

Leren van ervaringen in 'leading countries'

Met Flip als gids werden de diverse gemeenschappelijke ruimten grondig bekeken, verklaard en door beide bezoekers opgeslagen. De begrippen cluster en clusterruimte konden ter plekke worden toegelicht. Door de architect zelf. Uit de verschillende manieren waarop gemeenschappelijke ruimten worden gebruikt blijkt dat er binnen een project op verschillende manieren Centraal gewoond kan worden. De ene groep eet bijvoorbeeld vaker gezamenlijk dan de andere, ook is er meer of minder ruimte gemaakt voor een zithoek. En voor clusters en woongroepen geldt: smaken verschillen. De inrichting van deze ruimtes verschilt behoorlijk. Ook veranderden functies en inrichting in de loop van de tijd. Dat gebeurde in Centraal Wonen Delft toen (weer) een nieuwe generatie CWers zich wilde manifesteren. De aanpak van de projectruimte is hiervan een duidelijk voorbeeld. In de loop van het inmiddels vierendertig jarig bestaan heeft deze centrale ruimte meerdere 'make overs' gekend. De laatste keer door een aantal - deels bouwkunde - studenten, met als resultaat een strakke stijl en toch een gezellige uitstraling.

Projectruimte CWDelft

Nederland kent een 'bredere ecologie op het gebied van cohousing' aldus Melissa.

'Wij willen daarvan leren en zo meer begrip en meer diepgang bereiken. Door meer kennis van de historische ontwikkeling en van de hobbels die genomen moeten worden'. Melissa wilde weten hoe de verschillende soorten 'enablers' er in slaagden om succes te boeken.

Enablers, letterlijk mogelijk makers, wie waren dat, wie zijn het? In de eerste plaats de initiatiefnemers en initiatiefgroepen, maar ook architecten en andere professionals die hun nek uitstaken en initiatiefgroepen ondersteunden. Hetzelfde geldt voor sommige bevlogen sociaal werkers die 'het gemeenschappelijk wonen licht' zagen, zeker in de jaren zeventig en tachtig kwam dat vaak voor. Ook waren er lokale politici en medewerkers van corporaties die sympathiseerden met dit ideaal en deden wat binnen hun werkveld mogelijk was. En dan waren er altijd al op het gebied van gemeenschappelijk wonen gespecialiseerde consultants. In de beginperiode ging het vooral om bouwkundige en juridische kennis, die was hard nodig. Begin jaren zeventig moest alles - plattegronden, flexibele regelgeving, huurcontracten - als het ware uitgevonden worden.

Centraal Wonen had en heeft eigen consultants. In het begin vooral voor bouwkundige en juridische vragen, later ook voor het sociale proces

Later kwamen er specialisten met know how op het gebied van besluitvorming en groepsprocessen bij. (Denk aan het nog altijd actieve STUT in Nijmegen en aan door diverse gemeentes gesubsidieerde service, zoals de inmiddels verdwenen of 'uitgeklede' woon-

groepenwinkels). Centraal Wonen had altijd eigen consultants en heeft die nog steeds. Ook zij waren in het begin vooral gericht op ontwerp en bouwkundige vragen en oplossingen voor juridische problemen (die er legio waren en nog zijn).

Melissa's onderzoek is sociaal wetenschappelijk geïntereerd. Het is dus niet verbazend dat het gesprek zich ontwikkelt in de richting van vragen over 'het sociale proces', zoals:

- hoe vorm je een groep?
- hoe houd je een groep bij elkaar?
- hoe zorg je voor een goed verlopende communicatie?
- hoe zorg je voor een duidelijk besluitvormingsproces?
- hoe verdeel je de (vele) taken?

Dat er gedurende langere tijd - vele jaren! - een groot aantal dingen gedaan moet worden is een gegeven waar niet iedereen op is voorbereid en ook niet iedereen even veel zin in heeft en houdt. (Zie 'Planfasen' op de website).

”

Luchtkastelen vergen hoge onderhoudskosten

(Edward Bulwer-Lytton)

Bewoners van projecten weten dat. Uit ervaring. Ook de initiatieffase vereist onderhoud. Van het sociale proces!

Het gesprek ging over dit soort vragen. Melissa wilde bijvoorbeeld weten wat voor soort mensen dit stuk begeleiding op zich neemt en hoe? En hoe zo iemand zichzelf noemt. Kwalificeert. Al pratend kwamen wij tot een paar conclusies, of, iets voorzichtiger, veronderstellingen. Mijn recente ervaring met initiatiefgroepen bijvoorbeeld is dat een beginnende groep vaker uit elkaar valt of in een vroeg stadium stopt. Daar kunnen vele verklaringen voor zijn. Bijvoorbeeld dat er voldoende ander interessant woonaanbod is en er meer wegen zijn. Of dat de groep in een te vroeg stadium begeleiding heeft gezocht, dus voordat er sprake is van een groep of kerngroep die echt voor elkaar kiest. Soms gaat het om een groepje vrienden die het 'wel leuk lijkt' om samen in een project te wonen, maar niet is voorbereid op het werk en het doorzettingsvermogen dat nodig is. Een groep verliest soms sneller de moed, bijvoorbeeld als een toegezegde locatie opeens niet doorgaat. Ook komt het voor dat een groep zich presenteert als redelijk hecht, terwijl bij een eerste begeleidingsbijeenkomst blijkt dat op twee of drie mensen na de aanwezigen elkaar voor het eerst zien.

Meer dan dertig jaar ervaring met groepsbegeleiding heeft mij geleerd dat groepen waarmee wij (groepje consultants) in de begintijd te maken kregen vaak

zeer gemotiveerd waren om een project te realiseren en beter geïnformeerd en voorbereid waren op het vele werk dat ook door henzelf verricht moest worden. Alsof de groepen toen meer 'stamina' hadden opperde ik. Melissa herkende dat. Bij de ecologische beweging is die overtuiging er volgens Melissa wel meer. We hebben met een nieuwe generatie gemeenschap

pelijk woners te maken, met andere ervaringen en andere verwachtingen.

Het is de bedoeling dat we in gesprek/contact blijven met Melissa Fernandez, dus: later meer over cohousing in Engeland.

AD

Centraal Wonen Delft: van voorhoede tot veelbelovend overblijfsel *deel 2*

VOORBEELD VAN BETEKENISVERANDERING

In de tijd dat de eerste Centraal Wonen projecten werden opgezet, hadden zij een andere betekenis dan nu. Onvermijdelijk, want we leren van wat we doen (soms toch?) en daardoor veranderen we zelf en de wereld om ons heen verandert. Voor een voorbeeld van zo'n betekenisverandering wil ik kijken naar Centraal Wonen Delft, het project dat ik heb helpen opzetten en waar ik inmiddels meer dan 30 jaar woon. In deel 1 zijn isolement, ontplooiing, verschillende huishoudens, seksuele moraal, flexibiliteit en buurtgenoten ter sprake gekomen. In deze aflevering komt de eigen smaak nog aan bod, om te eindigen met een slotlinea waarin wordt gekeken naar de betekenis die de genoemde aspecten kunnen hebben voor de toekomst.

Eigen smaak

In het ontwerp van het project is er vanuit gegaan dat iedere bewoner zijn of haar gevel naar eigen inzichten zou aanpassen aan de eigen smaak. Verder verwachtten we dat overal op de platte delen van het dak terrassen zouden ontstaan, waardoor het project er gevarieerd en feestelijk uit zou komen te zien.

Dat is niet gebeurd. Hier en daar zijn wel houten delen van de gevel door glas vervangen, maar daar is het bij gebleven. Waarschijnlijk investeren bewoners weinig omdat het hier om huurwoningen gaat. Wat ook een rol zal spelen is de open ontsluitingsstructuur die ervoor zorgt dat vooral kleine huishoudens in het project wonen. En dat blijken vooral jongeren te zijn die na verloop van tijd weer vertrekken.

Het was een geluk dat een van de vroegere bewoners een kleurenschema ontwierp waardoor er toch een visuele afwisseling ontstond, al was het dan niet op basis van de smaak van verschillende bewoners.

De tijdgeest heeft een duidelijke invloed gehad op de betekenis van gemeenschappelijk wonen

Zo hadden we het ons gedacht

Kleurenschema ontworpen door Corien Snijder

Maaltijd bereiden in de groepskeuken

Tot slot

De verandering van de maatschappelijke context, van de tijdgeest, heeft een duidelijke invloed gehad op de betekenis van gemeenschappelijk wonen. In de zestiger en zeventiger jaren leefden we in een ander perspectief, waarin materiële zaken een kleinere rol speelden, en onderlinge contacten een grotere. In het neoliberale tijdperk waarin we nu leven is dat omgekeerd. Hoe overleven gemeenschappelijke woonvormen als 'centraal wonen' deze verandering?

Wonen in een woongemeenschap, zoals een Centraal Wonen project, zagen we in de begintijd als een vooruitgang in de ontwikkeling van de wooncultuur. Niet meer het isolement van gezin of andere huishoudens, maar de mogelijkheid van onderlinge contacten door middel van gemeenschappelijke voorzieningen. Het werk dat in een gemeenschap gedaan moest worden, in de keuken, in de moestuin, het schoonmaken, opruimen en het tuinonderhoud, dit alles zouden we regelen op basis van vrije keuze. Een anarchistisch ideaal. Geen zakelijke, technocratische buitenwereld meer, niet meer opgesloten zijn op een eilandje, maar vrijheid, spontaniteit en ontplooiing. Dat was de toekomst, daar moesten we naartoe. Centraal Wonen was hierin een voorhoede.

Maar intussen heeft het neoliberalisme de buitenwereld weer zakelijker gemaakt. We zijn niet helemaal terug bij af, want de technocratie heeft plaats gemaakt voor een wereld van competitie en onderhandelen. Dat lijkt opwindend, maar voor het huishouden betekent dit dat het isolement weer terug is. Het zijn weer eilandjes waar men voor vecht, en waar men z'n schatten verzamelt. Op dit punt zijn we wel weer terug bij af.

Met de groep eten op het projectplein

Collectieve woonvormen zijn in deze context niet goed meer te begrijpen. Daar komt bij dat iedereen zo druk bezig is met werken, verdienen en kopen, dat ook de tijd ontbreekt om dingen samen te doen. Daar komt bij dat vrije tijd vaak besteed wordt aan geregiseerde belevenissen.

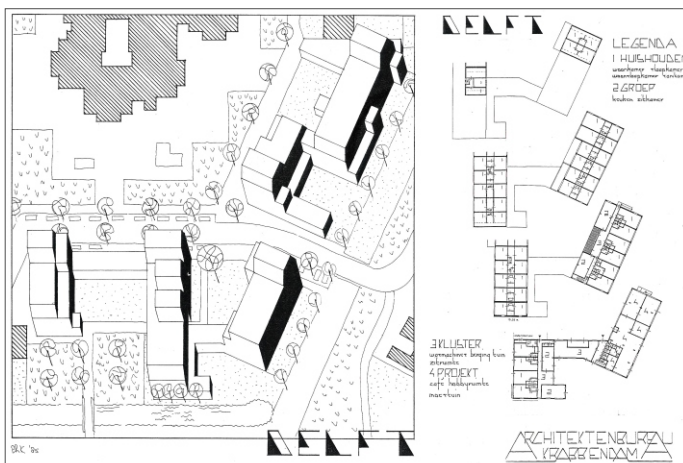
Voor collectieve woonvormen ontbreekt dus het begrip en ook de tijd. Toch kan gemeenschappelijk wonen in een liberaal klimaat nog bestaan, en wel onder het kopje 'keuzevrijheid'. Als je dat nu eenmaal wil, dan kan dat. Zo zijn we dan ook wel weer. Daarmee is de betekenis van deze woonvorm wel gerelativeerd tot 'óók een manier om te wonen'. Maar omdat het vanuit een neoliberale context toch moeilijk te begrijpen is denkt men vaak toch dat collectieve woonvormen vooral geschikt zijn voor mensen waar iets mee is. Zoals voor ouderen die elkaars hulp nodig hebben, of voor mensen die begeleiding nodig hebben, zoals bij 'beschermd wonen'...

Niet alleen de context is veranderd. Ook de idealen van bewoners zijn veranderd. Doordat nieuwe bewoners de maatschappelijke context 'mee naar binnen' hebben genomen, en ook doordat men geleerd heeft van het experiment.

Zo bleek al gauw dat het avontuur van vrije seksuele relaties zorgde voor veel onzekerheid en stress. We kunnen ook leren dat de open ontsluitingsstructuur, ten behoeve van de doorbreking van het isolement van huishoudens, voor gezinnen te veel van het goede is, terwijl deze opzet op het punt van de flexibiliteit contraproductief kan zijn omdat combinaties van woonruimten onomkeerbaar uiteenvallen in kleinere stukken. Verder kunnen we concluderen dat bewoners minder geneigd zijn dan we dachten om veranderingen aan te brengen aan het uiterlijk van hun woning, misschien omdat het gaat om huurwoningen, en ook omdat de groep bestaat uit jongeren die na verloop van tijd weer vertrekken.

Zo overleven we, misschien iets wijzer geworden, de nieuwe maatschappelijke context. Intussen kunnen we hopen dat het niet al te lang duurt voordat men is uitgekeken zijn op individualisme, eigenbelang, onderhandelen, materiële welvaart en de geregisseerde belevenissen van de belevingseconomie, en dat men weer een keer gaat verlangen naar betekenisvolle sociale contacten. Dan zal gemeenschappelijk wonen weer meer kunnen betekenen dan 'óók een manier van wonen', dan zal het een overblijfsel zijn met een nieuwe toekomst.

Flip Krabbendam

Isolement in plattegronden doorbroken

Buitenstaanders verkennen het terrein

Van het LVCW bestuur

Oproep

De laatste jaren is de belangstelling voor woongroepen en gemeenschappelijk wonen enorm toegenomen. Behalve dat er wereldwijd veel belangstelling voor 'anders' wonen is en er overal initiatieven of gevorderde plannen ontstaan, zijn er in ons land de experimenten van Platform 31 en door de nieuwe Woningwet van juni 2015 interessante mogelijkheden voor zelfbeheer met minder afhankelijkheid van woningbouwcorporaties of andere verhuurders. Het bestuur van de LVCW speelt daarop in. De ledenvergadering van 7 november had als thema **betrokkenheid, zelfbeheer en de wooncoöperatie**: wat je zelf kunt doen als woongroep om minder afhankelijk te zijn van de verhuurder.

Op de laatste Woongroepen-dag in Amsterdam-IJburg van 6 september heeft Clemens Mol van het Amsterdams Steunpunt Wonen uitgelegd wat een coöperatie is: Een democratische organisatievorm

die al sinds 1830 bestaat; waarbij de behoefte van de leden centraal staat.

Het bestuur van de LVCW bestaat uit drie personen, dat is te weinig om de nieuwe ontwikkelingen goed te volgen, door te geven en mee te werken met de landelijke professionals. Wij, deskundigen op het gebied van woongroepen of Centraal Wonen, vergeten dikwijls dat wij heel veel weten, dat wij jarenlang ervaring hebben met alle facetten van het anders wonen. Het ligt dus voor de hand dat veel CW-ers, met al hun ervaringsdeskundigheid, heel goed in het bestuur zouden passen. Het is interessant werk, vooral nu met die nieuwe ontwikkelingen. Het is belangrijk om daarbij betrokken te zijn, interessant om van dichtbij mee te maken.

Dus...meld je aan voor het bestuur en kijk of het bevalt. Een ding is zeker, je wordt met open armen ontvangen!

NieuwsNieuwsNieuws

Ecologisch wonen in een sociale woongemeenschap in Lent

Bewoners werkten mee aan de stro-leembouw

lewan

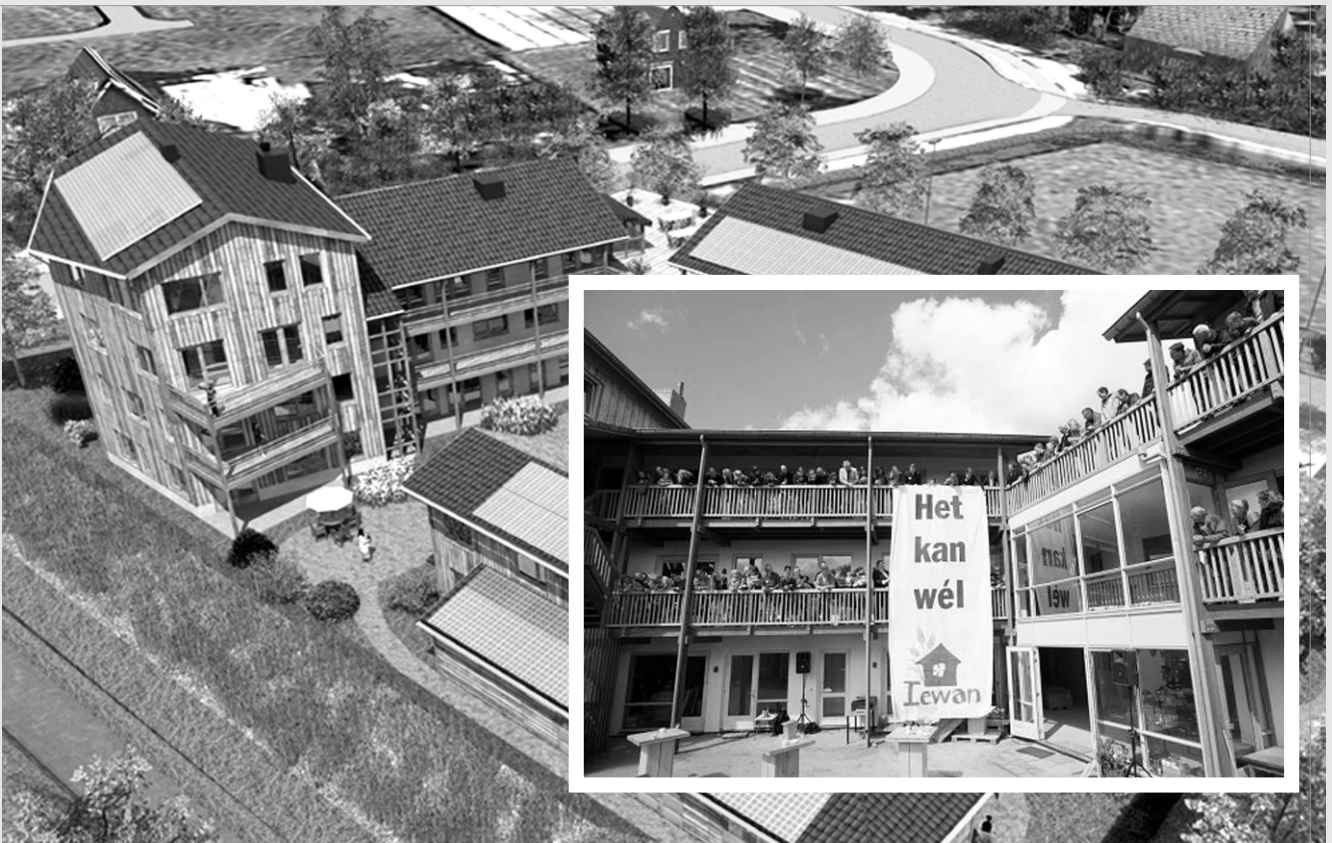
In mei 2015 is Strowijk IEWAN (*initiatief ecologisch wonen Arnhem-Nijmegen*), een sociale woongemeenschap in Lent, opgeleverd. Er wonen nu 40 volwassenen en 10 kinderen. De bewoners hebben meegewerkt aan de stro-leembouw: houtskeletten worden gevuld met strobalen en afgewerkt met leem. Energie wordt opgewekt met heel veel zonnepanelen. Afvalwater wordt gezuiverd en weer gebruikt voor WC-spoeling en het regenwater wordt opgevangen voor de wasmachines.

Elke eerste zaterdag van de maand wordt er een rondleiding gegeven. Er is er veel belangstelling voor dit project, o.a. de Volkskrant heeft er een uitgebreid artikel aan gewijd met veel foto's.

De initiatiefgroep heeft aanvankelijk hard aan de weg getimmerd: het begon met de actie 'adopteer een strobaal', er kwam medewerking van de sociale Woningbouwvereniging Gelderland, en men kreeg een startsubsidie van provincie en gemeente.

Het 'Meergeneratie - Wonenproject' in aanbouw grenst aan de Strowijk en wordt begin 2016 opgeleverd.

(ZOZ 128)

Woonproject lewan

NieuwsNieuwsNieuws

Wooncoöperaties

De Woningwet die per 1 juli 2015 van kracht is geeft huurders meer zeggenschap en maakt het mogelijk woningen over te nemen van de verhuurder en deze zelf te beheren in een zogenaamde coöperatie of coöperatieve vereniging. Zie de nieuwsbrief AWAL (Anders Wonen Anders Leven) nr. 105 van Omslag, o.a. met 'Een wooncoöperatie opzetten in tien stappen, van idee naar uitvoering'.

”

In heel Nederland bruist het van wensen en initiatieven om op gemeenschappelijke basis 'anders' te gaan wonen. Maar hoe?

Dit schrijft Marta Resink in ZOZ 129 over de groeiende animo voor collectief wonen en over het belang van het delen van ervaringen met geestverwanten op woongroepen-dagen.

Die groeiende animo blijkt ook uit de belangstelling van NPO radio 1. Woonvereniging Heemshof in Heemskerk kreeg bezoek van een journalist van het programma De Ochtend voor een reportage. Je hoort gesprekken maar ook rinkelend bestek en schreeuwende kinderen!

In ZOZ 128 doet Marta verslag van de studiereis langs heel verschillende cohousing-projecten in Nederland, Denemarken en Duitsland en vergelijkt:

„Ook in Nederland duikt de term cohousing steeds vaker op. Toch voelt dat voor mij nog steeds wat onwennig, omdat we hier een veel breder palet kennen van gemeenschappelijk wonen, waarin vooral Centraal Wonen (CW) en gemeenschappelijk wonen van ouderen (GvO) sinds de jaren zeventig een groei doormaakten. Deze woonvormen ontstonden als een vorm van maatschappijkritiek tegen de dominantie van het kerngezin en het opkomende individualisme. Bij deze vormen gaat het om (.....) zelfstandige woningen en gemeenschappelijke voorzieningen in de sociale huursector – meestal gehuurd van een woningbouwvereniging’.

Marta: „De situatie in Nederland was bijna niet uit te leggen en de parlementaire enquête naar het disfunctioneren van woningcorporaties al helemaal niet.’

Prachtige kunstwerken

CW De Wonenwij in Ede

In de State Courant van de Wonenwij o.a. een verslag van de landelijke Open Dag Gemeenschappelijk Wonen van zaterdag 16 mei 2015.

Allochtonen

Op de uitgebreide berichtgeving kwamen ongeveer 20 bezoekers af, waaronder 2 vrouwen die bezig waren in een andere buurt (Lindehorst) een project op te zetten. Zij wilden absoluut ook mensen van allochtonen afkomst erbij betrekken om een goede afspiegeling van hun buurt te zijn.

Expositie

Bezoekers konden op blaadjes hun reacties kwijt. Allemaal positief! Dat kon ook niet anders, want er was heel veel werk van gemaakt. Bezoekers konden de expositie van de bewoners bekijken en ook zelf aan de slag gaan. Er waren beelden, tekeningen en schilderijen, foto's, textiel, vilt, borduurwerk en een klankschaal. De workshops werden goed bezocht, de rondleidingen gingen goed, de kinderen hebben prachtige kunstwerken gemaakt en de middag werd afgesloten met heerlijke pizza.

NieuwsNieuwsNieuws

Vorbereiding
expositie
CW Ede

Bewegwijzering wordt met overgave gemaakt

CW De Banier in Rotterdam

De Banier stuurt regelmatig hun blad De Leut naar de redactie van GA en daarin staat wat er allemaal te doen is en wat ze weer gedaan hebben. Dat is een heleboel!

Een kluster gaat ieder jaar kamperen in Midden Delfland, op een natuurgebied vlakbij, maar ander-half uur fietsen.

De rubriek Lieve Laila beantwoordt brieven en mails 'over alle grote en kleine zielenroerselen, familie- en burenerikelen, (gebrek aan) liefdes en ander groot of klein leed'.

Ieder jaar kamperen

Gesprekken tijdens het eten, met vragen van kinderen. Er is weer geschilderd, nu in de stijl van schilder en architect Hundertwasser. Er zijn weer huisconcerten geweest en we lazen ook een interview met een 'modelbewoner'.

HT

Van de GARedactie

De redactie heeft tot haar vreugde geconstateerd dat de nieuwe vormgeving (*van Co Aaij*) niet onopgemerkt is gebleven.

Op 4 juli 2015 ontvingen wij een mail:

'Ik ben aangenaam verrast over de nieuwe vormgeving en inhoud van Gewoon Anders.

Het blad is omgevormd van gewoon anders van gisteren naar Gewoon Aantrekkelijker wonen voor vandaag en morgen.

Groet, Toon Capel, 89 jaar jong, bewoner van W.K. Purmerend, woongroep 5'.

Bedankt, Toon!

Locatie 'De Groene Gemeenschap' Amsterdam-IJburg

WoongroepenDag3

AMSTERDAM 6 SEPTEMBER 2015

In de uitnodiging van woongroep De Groene Gemeenschap in Amsterdam-IJburg stond:

'Waarom een WoongroepenDag?'

Veel woongroepen in corporatiewoningen staan onder druk van de veranderende huurwetgeving.

De sociale betrokkenheid die de participatiesamenleving vraagt is bij woongroepen aanwezig, denk hierbij aan het meergeneratie-wonen en mantelzorg.

Deeleconomie is niet alles economischer; woonruimte delen is voor starters vaak de enige mogelijkheid om aan betaalbare woonruimte te komen.

Bij zelfbouwgroepen zie je vaak de terugkeer van gemeenschappelijke voorzieningen die ook in de CW-projecten van de jaren 80 zaten.

Zelfbeheer van de woonomgeving komt voort uit de collectieve kracht van bewoners.

Terugkoppeling uit workshops

Ja maar, wie zijn jullie dan?

”

Wij zijn niet Omslag, niet de LVCW, niet de Woonbond en ook minister Blok zit er niet achter. De WoongroepenDag wordt simpelweg niet door een formele organisatie georganiseerd. Maar door ons en volgend jaar misschien door jullie. Deze anarchistische organisatie van telkens andere enthousiastelingen is voldoende.

Verslag

Ook deze WoongroepenDag vond ik heel inspirerend en interessant, vooral door de snelle ontwikkelingen en mogelijkheden van de laatste tijd op gemeenschappelijk wonen gebied. Uiteraard was er veel aandacht voor de nieuwe Woingwet die de mogelijkheden verruimt voor woongroepen om zelf een coöperatie op te richten, voor de experimenten van Platform 31 van o.a. de Woonbond en de SEV met een aantal 'koplopers' - waaronder De Groene Gemeenschap - en voor andere interessante ontwikkelingen.

De dag was ingedeeld in 3 woongroep rondes. Elke ronde begon met een plenaire inleiding. Daarna gingen men uiteen in verschillende workshops.

Woongroep ronde 1 / zelfbeheer

Julia Roeselers van De Groene Gemeenschap hield een inleiding over hun **buurtwoonkamer** op straatniveau voor mensen uit de buurt. Er wordt veel gebruik

Mensen uit de buurt duidelijk maken dat de ruimte ook voor hen is

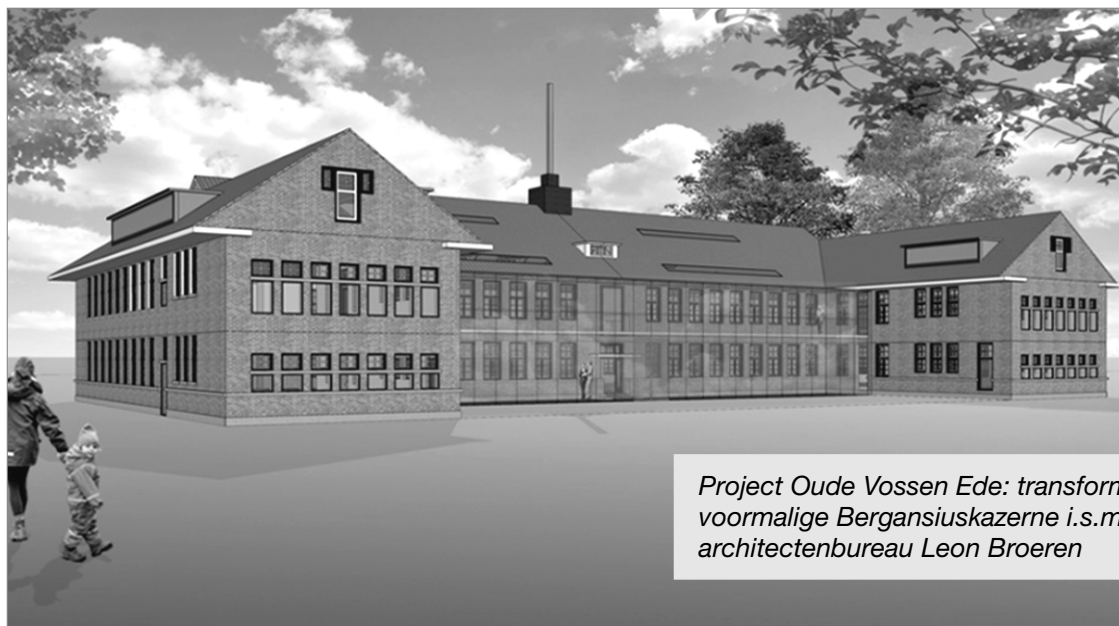
van gemaakt, o.a. voor de lessen Arabisch voor kinderen. De woongroep vraagt een donatie voor de onkosten. Het blijft lastig om mensen uit de buurt duidelijk te maken dat de ruimte ook voor hen is. Verschil zit 'm in hoe je het begrip 'eigendom' ziet. Hetzelfde geldt voor de 'weggeef-hoek'. De schoonmaak van de buurtwoonkamer komt vaak op ons neer. Buren willen wel graag de ruimte gebruiken maar voelen zich (nog) niet verantwoordelijk.

Samen sterk zijn we in het bezwaar maken tegen huurverhoging, bij het aanvragen van geveltuinten en bij het opzetten van een tijdelijke buurtmoestuin.

In de **workshop interne conflictoplossing, besluitvorming en groepsprocessen** kwam - in korte tijd - van alles ter sprake: Zoals dat je bij het kiezen van nieuwe bewoners moest opletten of iemand wel zelfspot heeft, dat bij conflicten een 'goede basis' nodig is, en als iemand dreigt af te haken je het onmiddellijk bespreekbaar moet maken. Nodig is erkenning van elkaars karakter. Het is goed om de gezamenlijke waarden/commons te formuleren

Woongroep ronde 2 / de eigen organisatie

Inleiding van Han de Jong over **De Oude Vossen**, een organisatie die in Amsterdam en Ede een 50-plus

Project Oude Vossen Ede: transformatie voormalige Bergansiuskazerne i.s.m. met o.a. architectenbureau Leon Broeren

groep voor wonen, werken en zorg heeft opgezet en nu bezig is dat in Utrecht te verwerkelijken. De projecten hebben gemeenschappelijke ruimten en werkruimten voor kleine bedrijven. De bewoners regelen zelf de zorg. Geen last van verhoging van de huren omdat ze het pand in collectief eigendom hebben.

De meeste woongroepen-dag-mensen kozen voor de **workshop: Huren, kopen of de wooncoöp?** onder leiding van Clemens Mol, adviseur van het Amsterdams Steunpunt Wonen. Clemens begon met uitleg wat een coöperatie eigenlijk is, dat deze een beetje verdwenen is, maar dat een coöp wel al sinds 1830 bestaat. De 7 principes zijn:

- Vrijwillige toetreding
- Democratische besluitvorming
- Economische betrokkenheid / participatie van de leden
- Onafhankelijkheid
- Onderwijs, training en informatie voorziening
- Samenwerken
- Gemeenschappelijke verantwoordelijkheid

De Woningwet 2015 geeft woongroepen de mogelijkheid om **zelf een coöperatie op te richten**. Daarvoor zijn minimaal 5 huurders of kopers nodig. Voor het maken van een plan is subsidie mogelijk (€ 5.000.-). Een voorwaarde is wel dat 50% van de leden een inkomen heeft dat onder de sociale huurgrens van € 34.911.- ligt. De coöperatie koopt dan de woningen en verhuurt deze aan de bewoners: Collectieve koop. Discussie over dit onderwerp moet leiden tot een kennis-groep i.o..

ASW
AMSTERDAMS STEUNPUNT WONEN

”

Zorg dat je weg komt van je woningbouwvereniging

Woongroep 3 / gezamenlijke organisaties

Bernard Smits van de sociale Woningbouwvereniging Gelderland (WBG) begon zijn inleiding over de veranderende regelgeving met het advies 'zorg dat je weg komt van je woningbouwvereniging!'. De huidige woningbouwverenigingen moeten weer terug naar hun kerntaak, namelijk het bouwen voor de lagere inkomens.

Workshop Een Nederlandse kopie van een Duits idee: Het Miethäusersyndikat.

Het Miethäusersyndikat gaat over collectief vastgoed voor huurders, waarbij de groep aan zichzelf verhuurt, maar het vastgoed niet meer verkocht kan worden: kortom de coöperatie in Duitsland.

Het syndicaat begon in de jaren '90 in Freiburg, toen de eerste kazernes werden gekraakt. Nu, in 2015, is men bezig met het 100-ste project, evenals de andere gebaseerd op wederzijds vertrouwen en transparantie.

Hoofden vol deskundige en interessante informatie

En zo eindigde WoongroepenDag nummer 3, met napraten en een borrel, en onze hoofden vol met alle deskundige en interessante informatie!

Later hoorden we dat strowijk IEWAN, van Nijmegen-Lent, de volgende WoongroepenDag zal organiseren in 2016.

HT

Aangesloten CW projecten | LVCW

De codes tussen haken:

**Nb = Nieuwbouw, Ob = Oudbouw,
H = Huurwoningen, K = Koopwoningen,
HK = Huur- en koopwoningen.**

Het getal geeft het aantal woningen aan.

Jaartal is startjaar van project.

Projecten aangeduid met * zijn in voorbereiding.

Wijzigen graag doorgeven aan info@lvcw.nl

Alkmaar

C.W. De Rups [Nb H 9 1983]
Harpoenstraat 1, 1825 LD, Alkmaar

C.W. De Regenboog [Nb H 40 1986]
Elzasstraat 24, 1827 BW, Alkmaar
website: www.cwderegenboog.nl

Alphen aan den Rijn

C.W. Alphen aan den Rijn [Nb H 29 1995]
Zeelandstraat 26, 2408 GJ, Alphen aan den Rijn
website: www.cwalphenaandenrijn.nl

Amersfoort

C.W. Het Hallehuis [Nb H 33 1984]
Sandenburg 20, 3813 LX, Amersfoort
website: www.hallehuis.nl

C.W. Woonvorm van de Toekomst [Nb HK 61 1993]
Hof der Toekomst 29, 3823 HX, Amersfoort
website: www.wvdt.nl

Amstelveen

C.W. Amstelveen [Nb H 36 1991]
Suze Groeneweglaan 69, 1183 EK, Amstelveen
website: www.cwamstelveen.nl

Amsterdam

Woongroep De Diamant [3]
Lederambachtstraat 119, 1069 HM, Amsterdam

De Groene Gemeenschap [Nb 6 2011]
Barkasstraat 7A, 1086 VJ, Amsterdam
website: www.degroenegemeenschap.org

Apeldoorn

C.W. 't Vierschaar [Nb H 21 1984]
Magistratenveld 613, 7327 LK, Apeldoorn
website: www.cwapeldoorn.nl

Boekel

*Ecodorp Boekel [Nb 35]
Klein Rondeel 107, 5427 GB, Boekel
website: www.ecodorpboekel.nl

Capelle a/d IJssel

C.W. De Bonvivant [Nb H 50 1990]
Bondefanten 45, 2907 NA, Capelle a/d IJssel
website: www.cwcapelle.nl

Delft

C.W. Delft [Nb H 80 1981]
Fuutlaan 166, 2623 MS, Delft
website: www.cwdelft.nl

De Oude Nieuwelaan [1980]
Nieuwelaan 46-52, 2611 RS, Delft
website: www.nieuwelaan.nl

Vereniging Bagijnhof 13 [40]
Bagijnhof 15P, 2611 AN, Delft

Den Haag

C.W. Katerstraat [Nb H 31 1986]
Katerstraat 41, 2512 CD, Den Haag
website: www.cw-katerstraat.nl

C.W. Houtwijk [Nb H 49 1984]
Albert Schweitzerlaan 24 B, 2552 PK, Den Haag
website: www.cwhoutwijk.nl

Deventer

C.W. Deventer [Nb H 32 1994]
J.D. Huibersstraat 10, 7412 JR, Deventer
website: www.centraal-wonen-deventer.nl

Driebergen

C.W. de Binnentuin [Nb H 8 2014]
Van Wulvenhof 7, 3972 VL, Driebergen

Ede

C.W. De Wonenwij [Nb H 47 1997]
Hegelstate 17, 6717 SL, Ede
website: www.centraalwonen-edel.nl

Eindhoven

C.W. Strijp [Nb H 21 1989]
St. Severusstraat 26L, 5616 NZ, Eindhoven
website: cws.lvcw.nl

C.W. Lismortel [Nb H 62 1983]
Tourslaan 22, 5627 KX, Eindhoven
website: www.cwlismortel.nl

*Elkrijk [HK 45]

Postbus 525, 5600 AM, Eindhoven
website: www.elkrijk.nl

Groningen

C.W. De Heerd [Nb H 49 1982]
Bentismaheerd 23, 9736 EC, Groningen
website: www.cwdeheerd.nl

Haarlem

C.W. Drielandenhuis [Nb H 37 1986]
Drielandenhoek 6, 2034 LV, Haarlem
website: www.drielandenhuis.nl

C.W. Romolenpolder [Nb 47 1992]
Venkelstraat 25, 2034 MT, Haarlem
website: www.cwrom.nl

Heemskerk

Woonvereniging Heemshof [K 6 1977]
Oosterweg 2 C, 1968 KN, Heemskerk

Heerhugowaard

MW2 De Vuurplaats [H 15 1994]
Keizerfazant 46, 1704 WL, Heerhugowaard
website: www.de-vuurplaats.nl

Hilversum

C.W. De Hilversumse Meent [Nb H 50 1977]
Wandelmeent 51, 1218 CR, Hilversum
website: www.wandelmeent.nl

Hoorn

C.W. Aurijn [Nb H 9 1987]
Roodborstje 7, 1628 CT, Hoorn
website: www.up2design.nl/aurijn/

Huis ter Heide

C.W. Dinslo [Nb H 23]
Kardinaal Alfrinkhof 39 a, 3712 DD, Huis ter Heide
website: www.dinslo.nl

Leeuwarden

C.W. Circa [Nb H 7 1988]
Schoolstraat 9 - F, 8911 BH, Leeuwarden

C.W. Hoeksterpoort [H 11 1990]
Hoeksterpoort 2b, 8921 GC, Leeuwarden
website: www.centraalwonenleeuwarden.nl

Leiden

C.W. de StadsOase [Nb H 37 1986]
Gerestraat 46, 2311 NW, Leiden
website: www.stadsoaseleiden.nl

C.W. Stevenshof [Nb H 15 1988]
Joke Smitstraat 22, 2331 MA, Leiden
website: www.cwstevenshof.nl

De Oranjerie [19 2003]
Oranjerie 14, 2316 ZK, Leiden
website: www.oranjerie-leiden.nl

Meppel

*C.W. Plekzat
Oosterboerweg 21, 7943 KE, Meppel
website: nl-nl.facebook.com/CentraalWonenPlekzatInOprichtingMeppel

Nieuwegein

G.W. Nieuwegein [Nb H 30 1982]
Bedumerschans 4, 3432 TC, Nieuwegein
website: www.gwnieuwegein.nl

Nijmegen

C.W. Kastanjehof [Nb 65 1990]
Kastanjehof 51, 6533 BX, Nijmegen
website: www.cwkastanjehof.nl

C.W. Opaalstraat [Nb H 49 1987]
Opaalstraat 170a, 6534 XP, Nijmegen
website: www.cwopaalstraat.nl

C.W. Mozaiek [Nb HK 46 2004]
Wachterslaan 239, 6523 RV, Nijmegen
website: www.cwmozaiek.nl

*Woongemeenschap Eikpunt [Nb 2016]
Korenmarkt 4, 6511 VT, Nijmegen
website: www.meergeneratiewonen.nu

Oegstgeest

C.W. Anna Bijnhof [Nb HK 13 1987]
Anna Bijnsplantsoen 1, 2343 JT, Oegstgeest

Oldenzaal

C.W.O. Onder de Linden [Nb H 11 1991]
Lindestraat 34, 7572 TV, Oldenzaal
website: www.centraalwonenoldenzaal.nl

Purmerend

W.K. Purmerend [Nb HK 71 1985]
Postbus 262, 1440 AG, Purmerend
website: www.woonkollektiefpurmerend.nl

Rotterdam

C.W. De Banier [Nb H 52 1980]
Banierstraat 2 A, 3032 PH, Rotterdam
website: www.cwdebanier.nl

C.W. Zevenkamp [Nb H 60 1982]
August Vermeijlenpad 75, 3069 WT, Rotterdam
website: www.cw7.nl

Woonwerkvereniging De Lelie [H 10]
Slaghekstraat 32c, 3074 LM, Rotterdam

Woonvereniging de Nesse [K 5 1997]
Groeneweg 10, 3059 LC, Rotterdam
website: www.de-nesse.nl

Spijkensisse

C.W. Spijkensisse [Nb H 24 1981]
Toekanshoek 6, 3201 PJ, Spijkensisse

Tilburg

C.W. De Meenthe [Nb K 20 1981]
De Meenthe 18, 5012 TH, Tilburg
website: demeenthe.magix.net

C.W. De Stam [HK 18 2013]
St. Janstraat 57, 5046 EE, Tilburg
website: www.cwdestam.nl

Utrecht

C.W. Klopvaart [Nb H 80 1984]
Cubadreef 4 - J, 3563 HH, Utrecht
website: www.klopvaart.nl

Contact & muziek
Billitonstraat 6, 3531 HJ, Utrecht
website: www.contactmuziek.nl

Vlaardingen

C.W. De Pionier [Nb H 24 1987]
Karel Doormanhof 25, 3134 CW, Vlaardingen
website: www.cwvlaardingen.nl

Voorburg

C.W. Voorburg [Nb H 31 1988]
Veurselaan 65, 2272 AP, Voorburg
website: www.cwvoorburg.nl

Vorden

Windenberg
Rommelderijk 2, 7251 MB, Vorden

Wageningen

C.W. Het Punt [Nb H 46 1985]
Leeuweriksweide 146, 6708 LM, Wageningen
website: www.cw-wageningen.nl

C.W. 't Binnenveld [Nb H 36 1990]
Johan Buziaustraaf 59, 6708 NR, Wageningen
website: www.cw-wageningen.nl

Westervoort

C.W. Westervoort [Nb H 26 1985]
Lange Griet 42, 6932 MG, Westervoort
website: www.cwwestervoort.nl

Zaandam

C.W. I Zaandam [Nb H 5 1985]
Ds. M.L. Kingweg 232, 1504 DH, Zaandam

C.W. II Zaandam [Nb H 5 1985]
Ds. M.L. Kingweg 244, 1504 DH, Zaandam

Zutphen

Woonderij Eos [Nb HK 36 2005]
Loverendale 33, 7207 PG, Zutphen
website: www.woonderijeos.nl

VWZ De Groene Marke [HK 50 1991]
Fie Carelsenstraat 32, 7207 GN, Zutphen
website: www.middenhuis.nl

Zwolle

C.W. Zwolle [Nb H 35 1985]
Rijnlaan 217 A, 8032 MX, Zwolle
website: centraalwonenzwolle.weebly.com

Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW)

Postbus 19163, 3501 DD Utrecht
Telefoon: 06-13015869
Bank: NL69 INGB 0002015796
Internet: www.lvcw.nl
Mail: info@lvcw.nl

Lidmaatschap en abonnement Gewoon Anders

Contributie voor projecten van minder dan 25 huishoudens: € 4,00 per huishouden

Voor projecten van 25 of meer huishoudens:
€ 37,50 + € 2,50 per huishouden

In beide gevallen is dit inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders

Extra abonnementen à € 5,00 per stuk

Projecten in oprichting: € 25,00 (onafhankelijk van grootte)

Inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders

Extra abonnementen à € 5,00 per stuk

Persoonlijk lidmaatschap: € 12,00

Inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders

Losse abonnementen: € 10,00 (opzeggen voor 1 oktober)

Bestuur

Peter Bakker (*voorzitter*)
Marjoleine Meijer (*secretaris*)
Nico Meijerman (*penningmeester*)

Bureau

Tienta Verlegh

Algemene informatie

Kijk op www.lvcw.nl voor:

- Adressen aangesloten woongemeenschappen
- Consulentes
- Verwante (*ook buitenlandse*) organisaties
- De digitale 'Gewoon Anders'
- Het logeernetwerk
- Studiemateriaal en allerlei actuele informatie
- over gemeenschappelijk wonen

Kijk op www.gemeenschappelijkwonen.nl voor:

- Adressen van andere woongemeenschappen
- Uitgebreide informatie voor initiatiefgroepen
- en bestaande woongemeenschappen

Prikbord

Voor woongemeenschappen die nieuwe bewoners zoeken en voor mensen die een woongemeenschap zoeken is er de gratis site: www.woongroep.net

Forum

www.lvcw.nl/forum

Landelijke Vereniging Centraal Wonen

Postbus 19163

3501 DD Utrecht

Telefoon: 06-13015869

LVCW

**DRUKKERIJ
PASKLAAR**

Voor verantwoord drukwerk
Nu ook banners en webdesign

www.drukkerijpasklaar.nl
info@drukkerijpasklaar.nl

